

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

Әлки муниципаль районы
Чиябаш авыл жирлеге
башкарма комитеты

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

Исполнительный комитет
Шибашинского сельского поселения
Алькеевского муниципального район

422886, ТР, Рус Чиябаш авылы,
Тынычлык урамы, 20 й.
Факс (84346) 75-4-37

422886, РТ, Алькеевский район,
с. Русские Шибашы, ул. Мира, д.20
Факс (84346) 75-4-37

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Чиябаш авылы

КАРАР

2021 нче елның 13 апреле

10 №

«2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Чиябаш авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү» муниципаль программасын раслау турында

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү һәм Әлки муниципаль районы Чиябаш авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары тарафыннан эшмәкәрлек эшчәнлеген алып бару өчен уңайлы икътисадый мохит булдыру максатларында, 2003 елның 6 октябрэндәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131 номерлы Федераль закон, 2007 елның 24 июлендәге «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 209-ФЗ номерлы Федераль закон, 2010 елның 21 гыйнварындагы «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә Әлки муниципаль районы Чиябаш авыл жирлеге Башкарма комитеты

КАРАР ИТӘ:

1. Әлеге карарга кушымта нигезендә «2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Чиябаш авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү» муниципаль программасын расларга

2. Әлеге карарны авыл жирлегендә яшәүчеләр күпләп жыела торган урыннарда халыкка игълан итәргә һәм Әлки муниципаль районының рәсми сайтында һәм «Интернет» мәгълүмат-коммуникация чөлтәрендәге Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында үрнаштырырга.

Әлки муниципаль районы
Чиябаш авыл жирлеге
Башкарма комитет жетәкчесе : башлығы:

И.З.Сәмигуллин И.З.Сәмигуллин

Өлки муниципаль районы
Чиябаш авыл җирлеге башкарма
комитетының 2021 елның 13
апреле 10№ карарына кушымта

**«2021-2024 ЕЛЛАРГА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӨЛКИ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ЧИЯБАШ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕНДӨ КЕЧЕ ҺӘМ УРТА ЭШМӨКӨРЛЕКНЕ
ҮСТЕРҮ» ПРОГРАММАСЫ**

2021 ел

Эчтөлөк

ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

1. Программаны гамөлгө ашыру өлкөсөнө характеристика. Программа хэл итүгө юнөлдөрдөлгөн проблемалар, аларны хэл итү юллары
2. Программаның максаты, бурычлары, төп көтөлгөн ахыргы нөтижөлөрөн тасвирлау, аны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары
3. Программаны гамөлгө ашыру механизмы
4. Программаның социаль-икътисади нөтижөлөлөгөн бөялөү

«2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Чиябаш авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү» муниципаль программасы

Программаның исеме	«2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Чиябаш авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү» программасы (алга таба-Программа)
Программаны эшләү өчен нигез	2003 елның 6 октябрэндәге «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131 номерлы Федераль закон; 2007 елның 24 июлендәге «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 209-ФЗ номерлы Федераль закон; 2010 елның 21 гыйнварындагы «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы.
Программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Чиябаш авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	Әлки муниципаль районы халкын эш белән тәэмин итү программасы. Кредит чаралары һәм эшмәкәрләрнең үз акчалары. Җирле бюджет акчалары хисабына финанслау
Программаның максаты	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерү өчен уңайлы шартлар булдыру, инновацион икътисадны формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының санын арттыру һәм көндәшлеккә сәләтлелеген тәэмин итү, шулай ук аның җирлекнең социаль-икътисадый үсеше мәсьәләләрен хәл итүгә керткән өлешен арттыру.
Программа бурычлары	1. Җирлектә кече хужалыкларны тотрыклы үстерү өчен шартлар тудыру; 2. Эшмәкәрлекнең кадрлар потенциалын үстерү; 3. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын консультация белән тәэмин итү сыйфатын күтәрү; 4. Икътисади актив халыкны эшмәкәрлек шәңлегенә җәлеп итү.
Программаны гамәлгә ашыру вакытлары һәм	2021-2024 еллар

<p>Программаны башкаручылар</p>	<p>Әлки муниципаль районының кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары һәм үзмәшгульләр, Әлки муниципаль районы Чиябаш авыл җирлегә башкарма комитеты</p>
<p>Программаның максат һәм бурычларын тормышка ашырудан кетелгән нәтижә</p>	<p>2024 ел азагына Программа чараларын тулы күләмдә гамәлгә ашыру мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кече предприятиеләр, шул исәптән микропредприятиеләр һәм шәхси эшмәкәрләр тарафыннан житештерелә торган продукция (хезмәтләр) әйләнешенең еллык үсешен саклап калу; - Әлки муниципаль районы территориясендә эшчәнлек алып баручы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары (шул исәптән үзмәшгульләр) санын ел саен артуны саклап калу; - барлык кече (микропредприятиеләрне дә кертеп) һәм урта предприятиеләр хезмәткәрләренең исемлек буенча уртача санын (тышкы бергә эшлөчеләрдән башка) арттыру; - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына консультацион ярдәм күрсәтү; - кече һәм урта эшмәкәрлек (яңа теркәлгән шәхси эшмәкәрләрне дә кертеп) секторында яңа эш урыннары булдыру; <p>Шул ук вакытта Программа чараларын үтәү кече һәм урта эшмәкәрлек инфраструктурасының уңышлы эшлөве, кече һәм урта эшмәкәрлек өлкәсендә товарлар (эшләр, хезмәт күрсәтүләр) житештерү күләмнәрен арттыру өчен шартлар тудыруны, шулай ук авыл җирлегә бюджетына үз эшчәнлекләреннән салымнар керүне арттыруны күздә тоту.</p>

1. Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә характеристика. Программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар, аларны чишү юллары

2020 елда Әлки муниципаль районы Чиябаш авыл җирлегендә үз эшчәнлекләрен башлап җибәрделәр 6 кече һәм 3 микропредприятиеләр (2019 елга караганда _____ күбрәк (азрак), салым органында теркәлү узган _____ шәхси эшмәкәр шулай ук _____ үзмәшгуль (2019 елга караганда 1 гә күбрәк (азрак)).

1 нче таблица

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Чиябаш авыл җирлегендә эшмәкәрлек өлкәсе үсешенә төп тенденцияләре

Күрсәткеч	2019 ел (факт)	2020 ел (факт)	2021 ел (бәя)
Икътисадый актив эшмәкәрлек субъектлары саны:	8	20	21
кече предприятиеләр, бер.	3	3	3
төп дәүләт теркәве номеры булган (теркәлүне узган) шәхси эшмәкәрләр-барлыгы, бер.	5	5	5
үзмәшгуль, бер.	-	12	13

Икътисадый эшчәнлек төрләрә буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары саны

Эшчәнлек төрләрә	Үлчәү берәмлеге	факттагы әһәмияте
		2021.01.01на
Барлығы икътисади актив кече эшмәкәрлек субъектлары исәпкә алынды	бер.	21
алар арасында икътисадый эшчәнлек төрләрә буенча: авыл хужалыгы, ау һәм урман хужалыгы	бер.	3
Балыкчылык, балык үрчетү	бер.	
Файдалы казылмалар чыгару	бер.	
Эшкәртү производстволары	бер.	
Электр энергиясен, газ һәм суны житештерү	бер.	
Төзелеш	бер.	
Күпләп һәм ваклап сату; автотранспорт	бер.	4
Кунакханәләр һәм ресторанныр	бер.	
Транспорт һәм элемтә	бер.	2
Финанс эшчәнлеге	бер.	
Күчәмсез милек белән операцияләр,	бер.	
Дәүләт идарәсе һәм хәрби	бер.	
Мөгариф	бер.	
Сәламәтлек саклау һәм социаль хезмәтләр	бер.	
Башка коммунал, социаль һәм шәхси	бер.	
Йорт хужалыгын алып бару буенча	бер.	
Экстерриториаль оешмалар эшчәнлеге	бер.	
Башкалар	бер.	13

Төп күрсәткечләрне анализлау районда кече һәм урта эшмәкәрлек өлкәсе үсешенәң уңай (тискәре) динамикасы турында сөйли.

2020 елда эшмәкәрлеккә ярдәм итү буенча иң киң кулганнары «Агростартап» программасы, Татарстан Республикасы эшмәкәрлекне яклау фондының микрозаймнары булды.

Кече эшмәкәрлеккә мөгълүмати ярдәм күрсәтү һәм житештерү һәм хезмәт күрсәтү өлкәсендә эшләүче, эчке һәм тышкы базарларда конкурентлыкка сәләтле кече һәм урта предприятиеләр санының тотрыклы үсешен тәэмин итү максатында үз бизнесын булдыру буенча актив кампания кысаларында, түбәндәгеләр тормышка ашырылган: барлык мөгълүмат- Әлки муниципаль районының рәсми порталында урнаштырылды, шулай ук даими рәвештә эшмәкәрлек эшчәнлеген алып баруның аерым мәсьәләләренә багышланган һәм күрсәтелгән өлкәдә актуаль мәсьәләләр, шулай ук аны алга таба үстерүнең уртак чараларын эшләү буенча фикер алышуга юнәлдерелгән киңәшмәләр, конференцияләр, форумнар, «түгәрәк өстәлләр» утырышлары үткәрелде.

Кызыксынган оешмалар белән берлектә даими рәвештә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына, үзмәшгуль гражданнырға дәүләт ярдәменәң

гамәлдәге чаралары, шулай ук эшмәкәрлек өлкәсендәге законнардагы үзгәрешләр турында хәбәр итүгә юнәлдерелгән чаралар үткәрелде.

2. Программаның максаты, бурычлары, төп көтелгән ахыргы нәтижеләрен тасвирлау, аны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары

Кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү һәм аны үстерү өлкәсендәге эш юнәлеше эшмәкәрлек субъектларының эшлекле активлыгын үстерү өчен уңай климат булдыруга, эшмәкәрлек үсешенә төп чикләүләрнең йогынтысын киметүгә юнәлдерелгән һәм Әлки муниципаль районының Чиябаш авыл җирлеген үстерүнең стратегик максатларына, бурычларына һәм приоритетларына ярдәм итү юнәлешләрен булдыруга нигезләнгән.

Бу максатта урта сроклы перспективага социаль-иқтисадый үсешнең төп бурычлары билгеләнә һәм әлеге бурычлар кысаларында кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм итү чараларын гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә.

Авыл җирлегендә эшмәкәрлек үсешен тоткарлый торган, әлеге сораштыруларга һәм эшмәкәрлек җәмәгатьчелеген анкеталаштыруга нигезләнгән төп проблемалар булып тора:

- кадрлар кытлыгы;
- кече һәм урта бизнес өчен салым йөкләнешенең югары дәрәжәсе;
- финанс ресурсларынан һәркем файдалану мөмкинлегенә түбән булу;
- җирнең һәм күчәмсез милекнең һәркем файдалана алырлык булуы;
- энергетика инфраструктурасынан һәркем файдалана алырлык булуы;
- яңа җиһазлар алу белән проблемалар.

Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерү өчен уңайлы шартлар булдыру, инновацион иқтисадны формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының санын арттыру һәм көндәшлеккә сәләтлелеген тәэмин итү, шулай ук аның район социаль-иқтисадый үсешенә мәсьәләләрен хәл итүгә керткән өлешен арттыру Программаның максаты булып тора.

Әлеге максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Җирлектә кече хужалыкларны тотрыклы үстерү өчен шартлар тудыру;
2. Эшмәкәрлекнең кадрлар потенциалын үстерү;
3. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын консультация белән тәэмин итү сыйфатын күтәрү;
4. Иқтисади актив халыкны эшмәкәрлек эшчәнлегенә җәлеп итү.

Программаның төп чаралары программаның максатларынан һәм бурычларынан чыгып формалаштырылган.

Шул ук вакытта һәр бурычны хәл итү кысаларында, шул исәптән, яңа эш урыннары булдыруны күздә тоткан кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын, аларның санын арттыру өлешендә һәм бизнесны үстерү өлешендә ярдәм итүгә һәм үстерүгә юнәлтелгән чаралар каралган.

Программаның төп чаралары характеристикасы

Тулаем алганда, кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм итү чараларын 2 төп юнәлешкә бүлүгә мөмкин:

1. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына консультацион ярдәм күрсәтү буенча чаралар;
2. Эшмәкәрлекне үстерү буенча башка чаралар.

Эшмәкәр өчен консультация ярдәме күрсәтү юнәлеше кысаларында түбәндәге чаралар каралачак:

1. Республика һәм федераль бюджетлар акчаларыннан эшмәкәрлеккә ярдәм итү программалары буенча консультация ярдәме күрсәтү һәм мәгълүмат бирү;

Эшмәкәрлекне үстерү буенча башка чаралар:

1. кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны хәл итү юллары буенча анкеталау үткәру;

2. кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары өчен законнарны үзгәртүгә һәм үстерүгә, эшмәкәрлеккә ярдәмнең гамәлдәге программаларына бәйлә актуаль хокукый мәсьәләләр буенча киңәшмәләр һәм семинарлар уздыру;

3. кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына, шул исәптән яшьләр жәмгыяте арасында, мәгълүмати ярдәм күрсәтү кампаниясен оештыру һәм үз бизнесын булдыруны популярлаштыру.

Максатлар һәм бурычлар киселешендә төп чаралар исемлеге Программага кушымтада билгеләнгән.

Программаны гамәлгә ашыру вакытлары һәм этаплары

Программа 2021 елдан 2024 елга кадәр тормышка ашырыла.

3. Программаны тормышка ашыру механизмы

Әлки муниципаль районы Чиябаш авыл җирлеге башкарма комитеты Программаны тормышка ашыру белән идарә итә:

- Программа чараларын планлаштыруны, үзара хезмәттәшлекне, координацияләүне һәм гамәлгә ашыруны тикшереп торуну оештыра;

- Программа чаралары, максатчан индикаторлар һәм Программаның нәтижәләгә күрсәткечләре исемлеген әзерли һәм тегәлләштерә.

Программаны тормышка ашыру барышында Әлки муниципаль районы Чиябаш авыл җирлеге башкарма комитеты чараларны башкаручылар белән хезмәттәшлек итә. Программа чараларын үтәүчеләр Программа чараларын вакытында һәм сыйфатлы үтәү өчен җаваплы.

4. Программаның социаль-икътисадый нәтижәләгә бәяләү

Программаны тормышка ашыру мөмкинлек бирәчәк:

- эчке һәм тышкы базарда кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының көндәшлеккә сәләтлелегә арттыру;

- яңа эшләнмәләрне стимуллаштырырга һәм яңа технологияләрне үзләштерүгә ярдәм итәргә;

- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары тарафыннан мәгълүмати технологияләрне куллануны киңәйтүгә;

- эшмәкәрлек эшчәнлегә белән кызыксынуны арттыру хисабына халыкның эшлекле активлыгын үстерү;

- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының финанс һәм матди ресурсларга үтемлелегә тәэмин итә торган механизмнарны камилләштерү;

- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтүне камилләштерү;

- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын дәүләт һәм муниципаль заказларны үтәүгә җәлеп итү.

кушымта

«2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Өлки муниципаль районы Чиябаш авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү» Программасының максатлары һәм нәтижеләрен бәяләү индикаторлары

Төп чаралар исемлеге	Бурычларга туры килү	Башкаручылар	Төп чараларны башкару сроклары	Ахыргы нәтижеләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикатор күрсәткечләре				
					2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел	
<p>Максат: Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерү өчен уңайлы шартлар булдыру, инновацион ыкътисадны формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының санын арттыру һәм көндәшлеккә сәләтлеге тәэмин итү, шулай ук аның җирлекнең социаль-иқътисады үсешә мәсьәләләрен хәл итүгә керткән өлешен арттыру</p>									
<p>Республика һәм федераль бюджетлар ақчаларынан эшмәкәрлеккә ярдем итү программалары буенча консультация ярдәме күрсәтү һәм мөгълүмат бирү</p>	3	Өлки муниципаль районы Чиябаш авыл җирлеге башкарма комитеты	2021-2024	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына күрсәтелгән консультациялар саны бер.	1	1	1	1	1
<p>Анкета үткөрү Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары аларны чишү юллары буенча анкета үткөрү урта эшмәкәрлек аларны чишү юллары</p>	4	Өлки МР Чиябаш авыл җирлеге башкарма комитеты	2021-2024	Үткөрелгән анкеталар саны, берәмлек	1	1	1	1	1

<p>Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары өчен законнарны үзгәртүгә һәм үстерүгә, эшмәкәрлеккә ярдәмнең гамәлдәге программаларына бәйле актуаль хокукый мәсьәләләр буенча киңешмәләр һәм семинарлар уздыру; чакырылу Үзгәрешләр һәм үсеш</p>	<p>1</p>	<p>Өлки муниципаль районы Чиябаш авыл җирлегә башкарма комитеты</p>	<p>2021-2024</p>	<p>Үткөрелгән семинарлар саны, берәмлек</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>1</p>
<p>Яшьләр эшмәкәрлеге өлкәсенә жәлеп итү буенча яшьләр бергәлеге белән эшлеу</p>	<p>2</p>	<p>Өлки муниципаль районы Чиябаш авыл җирлегә башкарма комитеты</p>	<p>2021-2024</p>	<p>Үткөрелгән чаралар саны, бер.</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>1</p>